

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשת

כתב בכיר:
אלי תבור

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

מנשה כרדיין, שיעי נלור, יצירי נלירי, רודי הורוביץ, רותי ורז, אברהם חרטון, אוסקר טאבור, אלכס סטיוס, אביבה סמו, עמוס קינו, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: "עולמפרט", המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד סופר ובניו, תל אביב. המשרת איננה אחראית לתוכן המדווח.

21.6 י"ר

בזרם המכתבים שהגיע השבוע למערכת, היתה מעטפה צנועה, שנשאה בול צרפתי של 70 פראנק. היו עליה רק שלוש מלים: "העולם הזה, תל אביב". לא היתה כתובת של שולח.

בפנים היה חזור מודפס במכונת-שיכפול, כתוב בצרפתית מצויינת. הכותרת: "ביוליסין החדשות מטעם הפדרציה הצרפתית של פל"מ, מספר 3. פל"מ הם ראשי-התיבות של חזית-השיחור-הלאומית, ממשלת-המח"תרת של צבא-השיחור האלגירי."

בראש הדברים התנוססה סיסמה מדברי הסופר הצרפתי רומן רולאן: "כאשר הסדר החוקי אינו צודק, הרי התוהו-ובוהו הוא ראשית הצדק". מתחת לסיסמה זו, על גבי חמשה עמודים כתובים, מפורטות מטרותיה של מלחמת-השיחור האלגירית, ובצדן ה-זוועות שצבעו בידי המתושבים הצרפתיים ובני-בריתם, קציני הצנחנים. הסיכום של בעלי העלון: האינטרס האמיתי של צרפת כולה הוא להכיר בעובדה שרק פתרון אחד אפשרי לבעיית אלגיריה — ההכרה בזכותה לעצמאות לאומית.

★ ★ ★

אני יודע מי מסר לארגון מחתרתי זה את שמו של העולם הזה. אני יודע גם כיצד יגיעו שורותי אלה לשולחי העלון. אך העולם הוא קטן מאד בימינו, והמילה המודפסת עוברת גבולות רבים. אני מקוה שדברי אלה יגיעו לתעוררים.

הדור העברי הצעיר שגדל בארץ זו, שערך בעצמו מלחמת-שיחור למען עצי-אמתו הלאומית, לא יכול אלא לרחוש אהדה אינסטינקטיבית לכל מלחמת-שיחור לאומית. שהרי זה ההבדל בין הפאשיסט לבין האדם הלאומי: הפאשיסט מנצל את הלאומיות שלו כאמתלה לדיכוי לאומים אחרים ולהשמדתם, בעוד האיש הלאומי האמיתי רוחש כבוד ללאומיותם של בני כל הלאומים. הוא מאמין כי טובת האנושות דורשת כי יתנתן לבני כל לאום האפשרות הבלתי-מובללת לבטא את יחודו הלאומי על במת ההיסטורית, התומרת האנושית מורכבת מכלים רבים, ורק כולם יחד יכולים להשמיץ סימפונייה של קידמה.

כאשר מדובר לא במלחמת-שיחור סתם, אלא במלחמת-שיחור של אחד מעמי ה-מרחב השמי, חייבת אהדה זו להיות נמרצת והכרחית. קצירי-רואי אינם מבינים זאת. אולם העם האלגירי ישתחרר בכבוד איום, ודבר זה בטוח כורחית השמש של מחר. אם תתצב ישראל לימינו עתה, במעשים חדי-משמעיים, תקנה לעצמה מקום בלבו של עם זה ברצף שלב זה ודוננו פנוי וצמא ללידיהם. כאן מתזוזה צו המוסר, קריאת הלב, ושיקול האינטרס הקר לטחח ארוך.

אילו הייתי היום אחראי בממשלת יש-ראל לעניני המרחב, הייתי מגייס את מלוא

מכתבים

עופקים בחגיגות, עופקים שכנינו במעשים. אם אמנם תמשך אולת-היר של המדיניות הישראלית, לא יהיה לנו כל כך שמח בשנת העשור.

ישראל, אדלמן, תל אביב

יפם וליה הנכם חוזרים ומדברים על השתלכות במרחב השמי. במקרה של נצחון הערבים על מדינת ישראל הליה, יתלו

אתכם הראשונים על עמודי החשמל בכיכר דיזנגוף, כמוד לרחוב גליקסון שלכם. הודות למי הענתם להנה, אם לא הודות לציונות "המטלנית"? רוב הצבור הישראלי בו לכם והשפעתכם אפסית. הוכחה היא שאני קורא את העולם הזה שנים, ועדיין לא הושפעתה מהתורה הנפרדת שלכם. הערבים לא יכבימו לשום צורה של קבוצ יהודי כאן, את האירופים ירצחו או יגרשו מכאן ונכ אתכם.

איתן רב, נוה-צה"ל, תל אביב

השתוממתי על שלוחמי צה"ל ותיקים כמו כם אינם יודעים את שיר הפלמ"ח. בשירו של זרובבל נלער לא נאמר מסביב יהום הסהר, אלא מסביב יהום הסהר. אם אינכם יודעים להבריד בין עטה לירח, איך אתם יכולים להיתמר להבחין בין כל מיני קומבינציות דימטוריות בארצות השכנות לבין תמורות היסטוריות, כפי שאתם רוצים לצייר אותן.

כל הכבוד לסערות הפלמ"ח. גם הסהר המקיף את ישראל הומה.

מנותו של עבר אל-נאצר, הנואם בפרלמנט המצרי על איחוד מצרים-סוריה, והנשר המצרי ברקע, מזכירים לי משהו. איפה ראיתי עוד נשר כזה?

יוסף כהן, תל אביב

על הדמיון שבין הנשר המצרי לנשר של הבונדסטאג הגרמני, ראה תמונות.

כל עוד היו אל-ערשי ועזה בירדנו, היינו יכולים להכריז על רפובליקה פלשתינאית,

הנשר בפרלמנט המצרי

הנשר בפרלמנט הגרמני

במסגרת של איחוד פדרלי עם ישראל. זה היה יכול להיות הצעד הראשון בדרך לאיחוד מרחבי, אשר היה קם או בזכות המהיגות הישראלית — במקום לקום ב-זכות השנאה לישראל, המאחרת כיום את המרחב.

קלי מול קליאופטרה

שנאתכם לכל מחשבה בריאה ורעננה הנולדת במעמקי מפא"י מעבירה אתכם על דעתכם. לא זה בלבד ששכחתם קיומו של אלע על נאופו של שמעון פרס (העולם הזה 1004) בקשר עם השתייכות ישראל לאורד הימית, אלא לא הכנתם אפילו את מחשבתו העמוקה.

שניאתכם נובעת מכך שאתם מונים רק 14 מדינות מסביב לים התיכון. אולם, רבותי, קיימת מדינה מס' 15, והיא עמוד התווך ברעונו של שמעון פרסומת. מדינה זו היא מונאקו.

אפילו אם כל שאר מדינות הים התיכון יבנרו בנו, הרי הידידות בין ישראל ומר נאפו שיריה וקיימת. מה הם עבר אלי נאצר ופראנקו לעומת הנסיכה גרייס קלי? ויחנן קלבר, פתח-תקוה

העולם הזה מודה שלא לקח בחשבון מונא-קואליציה מצומצמת.

בעד מכה אחר

בקשר למאמר "נלנלי הסבתא" (העולם הזה 1003), יש לי דיעה אחרת לגמרי. ונקרא רינע בשם הספורי: דיקטטורה הינה

הכרת המציאות הישראלית. היא עלולה אמנם לערער מספר ערכים אנושיים וחי-מיניים, כרם המסורת מקדשת את האמצעים, המנמה השלמה היום במדינה, מנמה של אכול ושתה, חורצת בעיפיו ובמסירותו את גורל המדינה. אסור שיעיצוב המדיניות ה-חיצונית והפנימית יושחת על ערכים אר-שיים, אשר הינם ערכים של תועלת אישית. יקום פעם אי מי ויאמר ללא בושה: דיקטטורה, אז מה? יהא מכת אחר עורד את הדיסה!

מלה מן, תל אביב

פליטים בארצם

כפרנו מעלף שוכן 9 קילומטר מערבה לנצרת. לפני הקמת מדינת ישראל היה הכפר מאוכלס באלף תושבים. שחיו על ששת אלפי דונם של אדמה מעובדת. הפעולות הצבאיות באזור מקרבו אותנו לעזוב את כפרנו ולחפש מקלט בצרפת ובכפרים השכנים, בתקווה לחזור הכיתה בקרוב, בעת הכיבוש הישראלי נהדס כל כפרנו. למרות עובדה זו לא אבדה תקוותנו לחזור לכפר ולהחיותו. מאז הקמתה של מדינת ישראל יצאנו כבבעיה לחזור לנו לא וכויותינו. כל בקשותינו נדחו.

עשר שנים הלפני מאז, ואנו עדיין פליטים. כפרנו הוא לגנר עינינו אבל אין אנו יכולים להגיע אליו. ארמתנו הוכרזה כרכוש נכוש, למרות שאנחנו נוכחים כאן ומח-זיקים תעודות-זהות ישראליות. ארמתנו הוכרזה למתיישבים יהודים ולכמה אחרים ערביים, אבל אף אחד מהם אינו תושב מעולף.

אנו חיים כורים בארץ מולדתנו, בתנאים הגרועים ביותר, סובלים מעוני ואי-תעסוקה. כל מאמצנו לקבל חזרה את זכויותינו נכ-שלו. אי-לזאת נאלצנו לפנות למזכיר הכללי של האו"ם — כדי שיתערב בענינו, ואף סבגנת הסיוע הבינלאומית כדי שתחדש את העזרה לנו, מכיוון שהגנו עדיין פליטים.

פרח סעיד בשארה, יוסוף מאלחמ, סלים יעקוב ועוד 12 החתימות של תושבי מעלול לשעבר, נצרת

קול העבר

פירסמתם את רשימת השבועונים שהוצאו מאז קום המדינה וישבטקו חיים (העולם הזה 1004). בין השאר הזכרתם גם את שמו של השבועון "קול ישראל" שממשלת ישראל ניסתה להוציאו ושנכשל עם הפעתו למכירה בקיוסקים. יומיים אחרי פירסומכם קראתי באחד מעיתוני הערב ראיון עם צבי זינר, ראש שירותי השירור, בו הוא אומר שמאז הופעת "הנלנל", שבועון שירות השירור של ימי המנדט, לא נעשה כל ניסיון להוציא שבועון דרוי.

יעקב אלפונדרי, ירושלים

זכרונו של מר זינר קצר. בשנת 1951 נתן קול ישראל זכיון בלעדי למו"ל פרטי, שיוציא בשם השירות שבועון דרוי, שנשא רשמית את השם קול ישראל.

לובשי הכומתה

ז'קלין יונוביץ, הצנחנית העולה מצרפת, עליה כתבתם (העולם הזה 1004) מושכת את תשומת ליבי. האם היא קרובתו של אותו יונוביץ מצרפת, שעומדים לגרשו מהארץ? אם לא, אולי הסבירו לי איך אפשר להת-קשר עמה?

מאיר צ, חדרה

ז'קלין אינה קרובת משפחה של יוסף יואנר ביציי. היא מתגוררת בקיבוץ הזורע.

מדוע בומלה הסובסידיה?

קראתי במדורה של רותי (העולם הזה 1003) טעם שמשעשע על הכלט הראשון של הסופרת פרנסואז סאנאו, "הראיון המבוסל". הסופר הוא נחמד מאוד, והכלט הוא תכליתי מאוד והרמזים בו ברורים מאוד, אולם דבר אחד לא מרויך כספוד. אין זה נכון שהאסיפה הלאומית הצרפתית בים-לה את הסובסידיה של הכלט בנלל אפיו לא רמתו האמנותית. הסובסידיה, הניתנת בדרך כלל להצגות ניסיוניות שאינן מוש-כות קהל רב, בוסלה מאחר שקהל רב מונבטחת.

יחיאל רוזן, פאריז, צרפת

נוסח מעולב

במסדר הספורים (העולם הזה 1004) הופיע הקטע הבא: "רק מעיוותיו של השופט סמנו נצחון. התגון המאמץ, צעק לעבר השופט הצעיר יעקב תדמור, אשר היה חניכו של מוקסיי בהפועל: אם לא תשפוט כמו שו-אום אורוק אותך מהמגרש כמו שורקתי אותך מאימוני כדור-היד, דברי האמפן האמורים בקטע הנ"ל כלל לא נאמרו. עתונכם הנכבד כנראה הוטעה ביודעיו, וליעקב תד-מור נגדם צער רב כתוצאה מהפירסום הנ"ל. משה חזן, חדרות

מוטי מוקסיי השתמש בכינוי אחר כלפי תדמור, אשר בגללו הוצא מהמגרש. בגלל חריפות הביטוי שונה על-ידי המערכת נוסח הערתו המעליבה של מוקסיי.

דמותו של ירמי

רק עתה התחלתי לנשש בקשר לספר לי-העלאת דמותו של ירמי ז"ל. נתקלתי אני בקשיים מרובים בהשגת החומר. רבים מי הכרין נתפזרו להם, רבים עזבו והדבר שקע לאט לאט. ברצוני לבקש איכאן כי כל מי אשר ביריו שיר, תמונה, איכרות או כל הומר אחר על ירמיהו ברדנוב ז"ל, יואיל להמציאו לידי האם, סרים ברדנוב, מחנה אלנבי, בלוק 8, דירה 2, ירושלים. אם יש מי אשר אינו יכול לשלוח את החומר מסעמים שונים אנה, ויודעני כתוב-תו, ואשלח אליו ממכרי לקבל את החומר. מרים ברדנוב, ירושלים